

Предлагач: Влада на Република Северна Македонија

Претставници: м-р Гордана Димитриеска Кочоска, министер за финансии и

проф. д-р Николче Јанкулоски, заменик на министерот за финансии

Повереници: д-р Андриана Матлиоска, државен секретар во Министерството за финансии и

Маре Богева Мицовска, директор на Бирото за јавни набавки

Предлог на закон
за изменување и дополнување на Законот за јавните набавки (*)

Скопје, септември 2026 година

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за јавните набавки(*) („Службен весник на Република Македонија“ бр.24/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.87/21 и 14/25) се уредуваат начинот и постапките за јавни набавки, надлежностите на Бирото за јавни набавки, надлежностите на Државната комисија за жалби по јавни набавки и правната заштита во постапките за јавни набавки, како и правната заштита во постапките за доделување концесии и договори за јавно приватно партнерство.

Законот се применува од 1 април 2019 година, со две измени и дополнувања на истиот во 2021 и 2025 година.

Главни причини за донесување на предложениот закон за изменување и дополнување на Законот за јавните набавки(*) се одредени слабости кои беа забележани во досегашната примена, поставените реформските цели од Реформската агенда и Планот за раст, како и потребата од модернизација на едукацијата за јавни набавки со цел подобрување на целиот опсег на професионални вештини и компетенции, знаење и искуство на лицата кои спроведуваат или учествуваат во извршувањето задачи поврзани со јавните набавки.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Во основниот закон од 2019 година, меѓу другото, се пропишани минимални вредносни прагови за неговата примена. Имајќи предвид дека од отпочнувањето со примена на законот се изминати повеќе од седум години, се јавува потреба од усогласување на вредносните прагови со порастот на трошоците на живот, особено доколку се земат предвид надворешните ценовни шокови кои беа предизвикани од епидемијата со КОВИД 19 и енергетските кризи во овој период.

Слични се причините и за преоценување на соодветноста на надоместоците за водење жалбена постапка, кои во Република Северна Македонија во овој момент се најниски споредено со сите земји во регионот и пошироко. Сепак, со измените се обрнува внимание да не се предизвика спротивен ефект од намалување на достапноста на правната заштита за економските оператори кои учествуваат во постапките за јавни набавки.

Се предвидуваат повеќе технички подобрувања кај набавката од мала вредност која се спроведува преку Електронскиот пазар на набавки од мала вредност со цел да се зголеми неговото користење, што претставува активност од Реформската агенда за 2026 година. Исто така, се предлага задолжително користење на најдобриот сооднос на цена и квалитет како критериум за избор на најповолна понуда, која е активност во Реформската агенда за 2027 година.

Се јавува потреба од модернизација и унапредување на едукацијата за јавни набавки. Процесот на ресертификација на службениците за јавни набавки, се унапредува и прераснува во континуирано професионално усовршување кое треба да обезбеди службениците за јавни набавки да имаат вештини, знаење и интегритет потребни за извршување на своите задачи во согласност со законот, ефикасно, ефективно и стратешки, со цел да се овозможи добивање на најголемата вредност за парите на пазарот за стоките, работите или услугите набавени преку процесот на јавни набавки. Едукацијата за јавни набавки со цел стекнување потврда за лице за јавни набавки за прв

пат останува иста, но за продолжување на важноста на потврдата се предлага посета на 21 наставен час на континуирано професионално усовршување наместо повторно полагање на завршен испит.

Се дополнуваат надлежностите на Бирото за јавни набавки во делот на дигитални алатки и вештачка интелигенција, како инструменти за подобрување на процесот на јавни набавки и намалување на ризиците од корупција и други злоупотреби. Исто така, се воведува основ за размена на податоци преку воспоставување веб сервиси со заинтересирани субјекти

Исто така, се воведува обврска за задолжително објавување на известување за доброволна претходна транспарентност кај постапките со преговарање без објавување оглас како алтернатива на задолжителното мислење на Бирото за јавни набавки во законски утврдените услови, кое повеќе нема да се бара.

Се предлагаат одредени подобрувања во жалбената постапка во консултација со Државната комисија за жалби по јавни набавки.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за јавните набавки(*) не предизвикува фискални импликации. Потребните надградби и прилагодувања на Електронскиот систем за јавни набавки и Електронскиот систем за едукација согласно со новите законски решенија ќе се финансираат од сопствени приходи на Бирото за јавни набавки во рамки на тековните договори за одржување.

IV. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИНОТ НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Со предлогот на закон ќе се зголемат надоместоците за жалбена постапка кои ги уплаќаат жалителите за жалбената постапка пред Државната комисија за жалби по јавни набавки.

V. ПОТРЕБА ОД ДОНЕСУВАЊЕ НА ПОДЗАКОНСКИ АКТИ ВРЗ ОСНОВА НА ОВОЈ ЗАКОН

Се предвидува министерот за финансии да донесе нов правилник за програмата за едукација, планирањето, начинот на спроведување на едукацијата и испитот за лица кои по прв пат се стекнуваат со потврда за лице за јавни набавки, начинот на спроведување на обуката за континуирано професионално усовршување, како и начинот на издавање и продолжување на важноста на потврдата за лице за јавни набавки и тарифник согласно со новите опционални услуги преку веб сервиси што ќе ги обезбедува Бирото за јавни набавки на заинтересираните субјекти. Се предвидува договорните органи да донесат интересен акт за спроведување на јавните набавки, со кој се уредуваат улогите и задачите на внатрешните организациски единици во процесот на јавните набавки и истиот го објавува на ЕСЈН.

Предлог на закон
за изменување и дополнување на Законот за јавните набавки(*)

Член 1

Во Законот за јавните набавки(*) („Службен весник на Република Македонија“ бр.24/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.87/21 и 14/25), во член 38 по ставот (3) се додава нов став (4) кој гласи:

„(4) По исклучок од ставот (1) на овој член, кај набавката од мала вредност преку електронскиот пазар на набавки од мала вредност, изјава за непостоење судир на интереси потпишува единствено одговорното лице.“.

Член 2

Во член 40 ставот (1) се менува и гласи:

„Одредбите на овој закон се применуваат на постапките за јавни набавки и на конкурсите за избор на идејно решение чија проценета вредност без данокот на додадена вредност (во натамошниот текст: ДДВ) е еднаква или поголема од:

а) во класичниот јавен сектор:

- 2.000 евра во денарска противвредност за стоки или услуги или за конкурс за избор на идејно решение,
- 10.000 евра во денарска противвредност за работи и
- 10.000 евра во денарска противвредност за посебни услуги,

б) во секторските дејности:

- 4.000 евра во денарска противвредност за стоки или услуги или за конкурс за избор на идејно решение кај договорните органи од член 9 став (1) точка г) од овој закон,
- 20.000 евра во денарска противвредност за работи кај договорните органи од член 9 став (1) точка г) од овој закон,
- 20.000 евра во денарска противвредност за посебни услуги, освен услугите опфатени со шифрата од ЗПЈН 79713000-5 кај договорните органи од членот 9 став (1) точка г) од овој закон,
- 400.000 евра во денарска противвредност за стоки или услуги или за конкурс за избор на идејно решение кај договорните органи од член 9 став (1) точка д) од овој закон,
- 5.000.000 евра во денарска противвредност за работи кај договорните органи од член 9 став (1) точка д) од овој закон и
- 1.000.000 евра во денарска противвредност за посебни услуги кај договорните органи од член 9 став (1) точка д) од овој закон.“.

Ставот (6) се менува и гласи:

„Вкупната вредност на набавките под вредносните прагови од ставот (1) на овој член, освен набавките на посебни услуги, кај договорните органи од член 9 став (1) точки а), б) и в) од овој закон не смее да надмине 25.000 евра во денарска противвредност во тековната година, додека кај договорните органи од член 9 став (1) точка г) од овој закон 50.000 евра во денарска противвредност во тековната година.“.

По ставот (6) се додаваат два нови става (7) и (8) кои гласат:

„(7) Договорниот орган може да врши набавки под вредносните прагови од ставот (1) на овој член преку Електронскиот пазар на набавки од мала вредност без да спроведува постапка за јавна набавка согласно одредбите од овој закон, во рамки на ограничувањето од ставот (6) на овој член.

(8) Договорниот орган утврдува интерен акт за спроведување на јавните набавки, со кој се уредуваат улогите и задачите на внатрешните организациски единици во процесот на јавните набавки и истиот го објавува на ЕСЈН.“.

Член 3

Во член 45 став (1) алинејата 5 се менува и гласи:

„- дава услуги со воспоставување веб сервиси во ЕСЈН со заинтересирани субјекти, како и овозможува пристап и користење на јавно достапните податоци од ЕСЈН во формат погоден за обработка,“.

Алинејата 9 се менува и гласи:

„- развива дигитални алатки, информатички решенија и модели, вклучително и решенија базирани на вештачка интелигенција, за автоматизирано следење, откривање и спречување на неправилности и ризици во постапките за јавни набавки, како и за унапредување на квалитетот, ефикасноста, транспарентноста и интегритетот во јавните набавки,“.

Алинејата 11 се менува и гласи:

„- врши прибирање, обработка, анализа, визуелизација, интерпретација и објавување на податоци поврзани со јавните набавки, развива аналитички модели и показатели во системот на јавните набавки, изработува статистички извештаи и аналитички прегледи, со цел унапредување на транспарентноста, отчетноста и достапноста на информации,“.

По ставот (2) се додаваат два нови става (3) и (4) кои гласат:

„(3) За користење на услугите со воспоставување веб сервиси во ЕСЈН, како и овозможување пристап и користење на јавно достапните податоци од ЕСЈН во формат погоден за обработка, заинтересираните субјекти плаќаат надоместок во зависност од видот на податоците и обемот на податоците.

(4) Висината на надоместокот од ставот (3) на овој член се утврдува со тарифник кој го донесува министерот за финансии.“.

Член 4

Во член 46 во ставот (1) зборовите „за положен испит“ се бришат.

Ставот (5) се менува и гласи:

„Потврдата за лице за јавни набавки се издава на лице кое следело обука за јавни набавки за лица кои по прв пат се стекнуваат со потврда за лице за јавни набавки, што ја спроведува Бирото и кое го положило испитот за лице за јавни набавки во електронска форма.“.

Во ставот (6) зборовите „едукацијата и“ се бришат.

Во ставот (7) зборовите „за положен испит“ се бришат.

Ставот (8) се менува и гласи:

„Потврдата за лице за јавни набавки се продолжува за дополнителни три години со посетување обука за континуирано професионално усовршување од најмалку 21 час за периодот на нејзината важност, во спротивно на истата и истекува важноста и нема да се продолжи. Обуката за континуирано професионално усовршување ја организира и спроведува Бирото на теми согласно со програмата за едукација.“.

Ставот (10) се менува и гласи:

„Лице кое поседува потврда за обучувач за јавни набавки може да ги извршува работите кои ги извршува лице кое поседува потврда за лице за јавни набавки.“.

Ставот (11) се менува и гласи:

„Програмата за едукација, планирањето, начинот на спроведување на едукацијата и испитот за лица кои по прв пат се стекнуваат со потврда за лице за јавни набавки, начинот на спроведување на обуката за континуирано професионално усовршување, како и начинот на издавање и продолжување на важноста на потврдата за лице за јавни набавки ги пропишува министерот за финансии.“.

По ставот (11) се додаваат два нови става (12) и (13) кои гласат:

„(12) Бирото може да спроведе специјализирани обуки од областа на јавните набавки, за што на учесниците им издава соодветни потврди за посетена обука.

(13) Обуката од ставот (12) на овој член, Бирото може да ја спроведе во соработка со органите на државната управа, професионалните здруженија, како и во рамките на различни меѓународни програми и проекти.“.

Член 5

Во член 48 ставот (1) се менува и гласи:

„Договорниот орган може да врши набавки од мала вредност на стоки, услуги и работи со проценета вредност до 20.000 евра во денарска противвредност.“.

Во став (2) во алинејата 1 зборот „или“ се заменува со зборовите „и/или“.

Ставот (4) се менува и гласи:

„Во случаите од ставот (2) алинеја 2 на овој член, договорниот орган ја избира понудата со најниска цена која е во согласност со барањата, условите и техничките карактеристики од известувањето од ставот (5) на овој член.“.

По ставот (6) се додаваат шест нови ставови (7), (8), (9), (10), (11) и (12) кои гласат:

„(7) Известувањето од ставот (5) на овој член, содржи технички карактеристики на стоките или услугите кои се набавуваат, преземени од објавените каталози на електронскиот пазар, а може да содржи и други услови во врска со набавката.

(8) При објавата на известувањето од ставот (5) на овој член, на електронскиот пазар на набавки од мала вредност, договорниот орган не изготвува тендерска документација и технички спецификации, туку избира стоки или услуги од достапните каталози составени од економските оператори.

(9) Кај набавката од мала вредност која се спроведува преку електронскиот пазар на набавки од мала вредност не се применуваат одредбите од членовите 81 и 82 од овој закон.

(10) Кај набавка од мала вредност која се спроведува преку електронскиот пазар на набавки од мала вредност, во случај на раскинати договори кај три договорни органи во тековната година, понудувачот автоматски ќе биде оневозможен да го користи електронскиот пазар на набавки од мала вредност во постапки што се спроведуваат во период од шест месеци од денот на раскинувањето на третиот договор, за што автоматски истовремено добива известување.

(11) Во случаите од ставот (10) на овој член, Бирото овозможува користење на електронскиот пазар на набавки од мала вредност врз основа на одлука на надлежен суд донесена во судска постапка за надомест на штета или на барање на договорниот орган придружено со изјава дадена пред надлежен орган за сторена техничка грешка.

(12) Во тековната година, договорниот орган објавува најмалку една набавка од мала вредност преку електронскиот пазар на набавки од мала вредност доколку има потреба од набавка на стандардизирани стоки или услуги за кои постојат каталози на електронскиот пазар на набавки од мала вредност.“

Ставот (7) станува став (13).

Член 6

Во член 55 став (1) во точката а) зборовите „отворени постапки“ се заменуваат со зборовите „набавки од мала вредност, отворени постапки“.

Ставовите (5), (6), (7) и (8) се бришат.

Ставовите (9), (10) и (11) стануваат ставови (5), (6) и (7).

Ставовите (12) и (13) се бришат.

Член 7

Во член 68 по ставот (2) се додава нов став (3) кој гласи:

„(3) По исклучок од ставот (1) на овој член, договорниот орган задолжително објавува известување за доброволна претходна транспарентност кога доделува договор за јавна набавка во постапка со преговарање без објавување на оглас во согласност со член 55 став (1) точки в) и г) од овој закон.“.

Член 8

Во член 80 во ставот (2) зборовите „за положен испит“ се бришат.

Член 9

Во член 81 во ставот (3) по зборот „спецификации“ запирката се заменува со точка, а зборовите „додека при користење на електронскиот пазар на набавки од мала вредност само краток опис на предметот на набавка.“ се бришат.

Член 10

По членот 99 се додава нов член 99-а кој гласи:

„Член 99-а

Примена на најдобриот однос помеѓу цената и квалитетот кај јавните набавки со повисока вредност

(1) Договорниот орган кој планира повеќе од три јавни набавки со проценета вредност над 130.000 евра во денарска противвредност во тековната година задолжително спроведува најмалку три постапки со проценета вредност над 130.000 евра во денарска противвредност што ќе завршат со доделување на договор со користење на најдобриот однос помеѓу цената и квалитетот во тековната година.

(2) Доколку договорниот орган планира помалку од три јавни набавки со проценета вредност над износот од ставот (1) на овој член во тековната година, истите ги спроведува со користење на најдобриот однос помеѓу цената и квалитетот.“.

Член 11

Во член 109 во ставот (15) по зборот „кај“ се додаваат зборовите „набавката од мала вредност со објавување на оглас,“.

Член 12

Во член 112 во ставот (4) по првата реченица се додава нова втора реченица која гласи:

„Кај набавката од мала вредност која се спроведува преку електронскиот пазар на набавки од мала вредност, договорниот орган го склучува договорот за јавна набавка со понудувачот чија понуда е избрана за најповолна во рок од седум дена од денот на конечната на одлуката за избор.“.

Член 13

Во член 132 во ставот (4) зборовите „уште еден избор“ се заменуваат со зборовите „повторно именување“.

Член 14

Во член 158 во ставот (4) зборот „три“ се заменува со зборот „пет“.

Член 15

Во член 165 став (1) во алинејата 1 износот „10.000“ се заменува со износот „20.000“, а износот „50“ се заменува со износот „150“.

Во алинејата 2 износот „100“ се заменува со износот „300“.

Во алинејата 3 износот „150“ се заменува со износот „450“.

Во алинејата 4 износот „200“ се заменува со износот „600“.

Член 16

Членот 166 се менува и гласи:

„(1) Трошоци на жалбената постапка се административната такса и надоместокот за водење на постапка.

(2) Државната комисија решава за трошоците за жалбената постапка, одредува кој ги сноси трошоците, нивниот износ и рокот во кој мора да се платат.

(3) Барањето за надомест на трошоци за жалбената постапка треба да биде наведено од страна на жалителот во самата жалба.

(4) Доколку странката ангажира полномошник за застапување во жалбената постапка пред Државната комисија, трошоците за полномошникот ги сноси на своја сметка.

(5) На странката која ја покренала постапката и во целост и е усвоена жалбата, договорниот орган е должен да и ги надомести трошоците на постапката.

(6) Во случај на делумно усвојување на жалбата, Државната комисија може да одлучи секоја страна да ги намира своите трошоци, трошоците за жалбената постапка да ги подели на еднакви делови или пропорционално со усвојувањето на жалбата.“.

Член 17

Потврдите за положен испит за лице за јавни набавки издадени во 2024 година продолжуваат да важат дополнителни 12 месеци од денот на истекот на важноста на потврдите, за што Бирото ги известува лицата кои се носители на потврдите во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 18

Договорниот орган ќе го утврди интерниот акт од член 2 од овој закон со кој во член 40 се додава нов став (8), во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 19

Започнатите постапки за јавни набавки до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе завршат согласно одредбите од Законот за јавните набавки(*) („Службен весник на Република Македонија“ бр.24/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.87/21 и 14/25).

Член 20

Одредбите од членот 4 со кој се менува член 46, членот 8 со кој се менува член 80 и членот 17 ќе отпочнат да се применуваат од 1 јануари 2027 година.

Член 21

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГOT НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНOT ЗА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГOT НА ЗАКОН

Со членот 1 од Предлогот на закон се допрецизира обврската за пополнување изјава за непостоење судир на интереси кај набавките од мала вредност што се спроведуваат преку Електронскиот пазар за набавки од мала вредност. Имајќи предвид дека при користење на овој систем комисијата што ја спроведува постапка не ги гледа понудувачите до самиот крај на постапка, не постои можност истите да даваат изјава за непостоење судир на интереси како кај другите постапки.

Со членот 2 од Предлогот на закон се интервенира во членот 40 од Законот за јавните набавки при што се предлага зголемување на најниските вредносни прагови за примена на законот, како и вкупната вредност што може да се потроши без постапка по тој основ. Исто така, се предвидува можност за користење на Електронскиот пазар за набавки од мала вредност и кај набавката под вредносните прагови без спроведување формална постапка. Се предвидува и обврска договорните органи да утврдат интересен акт со кој се уредуваат улогите и задачите на внатрешните организациски единици во процесот на јавните набавки. Ова согласно со добрите практики за јавна внатрешна финансиска контрола.

Со членот 3 се воведуваат неколку нови надлежности на Бирото за јавни набавки во делот на дигитални алатки и услуги, како и вештачка интелигенција за автоматизирано следење, откривање и спречување на неправилности и ризици во постапките за јавни набавки, како и за унапредување на квалитетот, ефикасноста, транспарентноста и интегритетот во јавните набавки. Се предвидува можност за воспоставување веб сервиси за соработка со заинтересирани субјекти за што ќе се донесе посебен тарифник за покривање на трошоците за овие веб сервиси.

Со членот 4 од Предлогот на закон се предвидуваат измени во начинот на спроведување на ресертификација на лицата за јавни набавки за продолжување на важноста на потврдата за лице за јавни набавки. Наместо да полагаат испит за продолжување на важноста на потврдата, се предвидува континуирано професионално усовршување од најмалку 21 час во периодот на важноста на потврдата, со што се применуваат современи решенија кои постојат и во други области. Соодветно на тоа ќе се донесе и нов правилник за програмата за едукација, планирањето, начинот на спроведување на едукацијата и испитот за лица кои по прв пат се стекнуваат со потврда за лице за јавни набавки, начинот на спроведување на обуката за континуирано професионално усовршување, како и начинот на издавање и продолжување на важноста на потврдата за лице за јавни набавки. Оваа одредба се предлага да започне да се применува со одложена примена.

Со членот 5 од Предлогот на закон се предлага зголемување на вредносниот праг за спроведување набавка од мала вредност, како и технички подобрувања на постапката што се спроведува преку Електронскиот пазар за набавки од мала вредност, а со цел да се зголеми користењето на оваа електронска алатка согласно со активностите предвидени со Реформската агенда за 2026 година. Исто така, се предвидува објавување најмалку една набавка од мала вредност преку електронскиот пазар на набавки од мала вредност за набавка доколку договорниот орган има потреба од стандардизирани стоки или услуги за кои постојат каталози на електронскиот пазар на набавки од мала вредност.

Ова е со цел да се зголеми користењето на Електронскиот пазар за набавки од мала вредност, а согласно со активностите од Реформската агенда за 2026 година.

Со членот 6 од Предлогот на закон се предлага бришење на одредбите од членот 55 од Законот за јавните набавки што се однесуваат на обврската за обезбедување претходно мислење од Бирото за јавни набавки за спроведување на постапка со преговарање без објавување оглас. Се проценува дека ваквата обврска од 2019 година ја постигна својата првична цел за усогласување на праксата при користење на постапката со преговарање и сега одговорноста за нејзино спроведување треба јасно да се лоцира кај секој договорен орган кој сака истата да ја користи. Ќе се обезбеди зголемена контрола преку поголема транспарентност со задолжително користење известување за доброволна претходна транспарентност како инструмент на контрола.

Членот 7 од Предлогот на закон е во корелација со членот 6 и предвидува задолжително користење известување за доброволна претходна транспарентност во случаите кои до сега подлежат на обврската за претходно мислење од Бирото за јавни набавки пред спроведување на постапката.

Членот 8 од Предлогот на закон е од технички карактер и се врши усогласување на називот на потврдата за лице за јавни набавки согласно со предложените измени и дополнувања во членот 4 од предлогот на закон.

Членот 9 е од технички карактер и со него се усогласува праксата на користење на Електронскиот пазар за набавки од мала вредност во делот на технички спецификации што се користат во другите постапки согласно со законот.

Со членот 10 од Предлогот на закон се додава нов член 99-а во Законот за јавните набавки (*) со кој се предвидува договорниот орган кој планира во тековната година да спроведе повеќе од три јавни набавки со проценета вредност над 130.000 евра во денарска противвредност, задолжително да спроведе најмалку три постапки што ќе завршат со доделување на договор со користење на најдобриот однос помеѓу цената и квалитетот. Ова е со цел да се зголеми користењето критериумот економски најповолна понуда како најдобар однос помеѓу цената и квалитетот, а согласно со активностите од Реформската агенда за 2027 година.

Со членот 11 од Предлогот на закон се допрецизира одредбата од членот 109 став (10) од Законот за јавните набавки(*) и се предвидува евалуација кај другите постапки да се врши на ист начин како и кај отворената постапка и поедноставената отворена постапка.

Со членот 12 од Предлогот на закон се дополнува членот 112 став (4) од Законот за јавните набавки (*) со што се крати рокот за склучување договор за јавна набавка кај постапките од мала вредност што се спроведуваат преку Електронскиот пазар за набавки од мала вредност. Дополнувањето е зголемување на ефикасноста на постапките преку електронскиот пазар, а со тоа и негово почесто користење од страна на договорните органи, согласно со активностите од Реформската агенда за 2026 година.

Измената од членот 13 со кој се менува член 132 ставот (4) од Законот за јавните набавки (*) е од технички карактер, имајќи предвид дека Собранието на Република Северна Македонија ги именува членовите и претседателот на Државната комисија за јавни набавки, а не ги избира.

Со членот 14 од Предлогот на закон се предлага измена во членот 158 став (4) од Законот за јавните набавки(*) со што се продолжува рокот за одлучување од страна на Државната комисија за жалби по јавни набавки по барањата за продолжување на постапката во жалбената постапка.

Со членот 15 од Предлогот на закон се предлага зголемување на надоместоците за водење жалбена постапка во зависност од видот на постапката, со цел да се намали бројот на неосновани жалби, а со тоа и да се подобри ефикасноста на механизмот на правна заштита.

Со членот 16 од Предлогот на закон се предлага измена на членот 166, а со цел подобрување и прецизирање на одредбите со кои се уредуваат оправданите трошоци од жалбената постапка по кои одлучува Државната комисија за жалби по јавни набавки.

Членот 17 од Предлогот на закон е преодна одредба во корелација со одредбите што се однесуваат на продолжување на важноста на потврдата за лице за јавни набавки и со истиот продолжува важноста на потврдите издадени во 2024 година за дополнителни 12 месеци со цел на носителите на овие потврди да им се остави доволно време истите да ги продолжат според новиот начин пропишан со овој закон.

Со членот 18 од Предлогот на закон се предвидува рок од шест месеци за утврдување на интерниот акт за спроведување на јавните набавки, со кој се уредуваат улогите и задачите на внатрешните организациски единици во процесот на јавните набавки и истиот го објавува на ЕСЈН кој е предвиден во членот 2 од предлогот на закон.

Со членот 19 од Предлогот на закон се уредува статусот и начинот на завршување на постапките за јавни набавки започнати до денот на влегувањето во сила на овој закон.

Со членот 20 од Предлогот на закон се предвидува одложена примена на членот 4 со кој се менува член 46, членот 8 со кој се менува член 80 и членот 17.

Членот 21 од Предлогот на закон го уредува влегувањето во сила на истиот.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во одредбите од овој закон се меѓусебно поврзани, истите се однесуваат на иста правна работа и како такви прават правна целина и се применливи.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Предложените решенија се очекува да резултираат со подобрување на ефикасноста на системот на јавните набавки, зголемена употреба на Електронскиот пазар на набавки од мала вредност, зголемена употреба на најдобриот сооднос помеѓу цената и квалитетот како критериум за избор на најповолна понуда, подобрување на жалбената постапка, како и подобрување едукацијата за јавни набавки во делот на обновување на потврдата за лице за јавни набавки.

ИЗВОД НА ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ(*) КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 38

Изјава за непостоење судир на интереси

(1) Во постапката за јавна набавка, претседателот, заменикот на претседателот, членовите и замениците на членовите на комисијата за јавна набавка (во натамошниот текст: комисијата), како и одговорното лице потпишуваат изјава за непостоење судир на интереси која претставува дел од досието од спроведена постапка.

(2) Во случај на судир на интереси кај претседателот, неговиот заменик, членовите и нивните заменици во комисијата, истите се повлекуваат од работа во комисијата, за што го известуваат одговорното лице, и се заменуваат со други лица.

(3) Во случај на судир на интереси кај одговорното лице, истото со посебно решение овластува друго лице од редот на функционерите или раководните службеници кај договорниот орган да ги донесе соодветните одлуки и да го потпише договорот, за што го известува органот на управување или органот кој е надлежен за контрола на неговото работење.

Член 40

Вредносни прагови за примена на Законот

(1) Одредбите на овој закон се применуваат на постапките за јавни набавки и на конкурсите за избор на идејно решение чија проценета вредност без данокот на додадена вредност (во натамошниот текст: ДДВ) е еднаква или поголема од:

а) во класичниот јавен сектор:

- 1.000 евра во денарска противвредност за стоки или услуги или за конкурс за избор на идејно решение,
- 5.000 евра во денарска противвредност за работи и
- 10.000 евра во денарска противвредност за посебни услуги.

б) во секторските дејности:

- 2.000 евра во денарска противвредност за стоки или услуги или за конкурс за избор на идејно решение кај договорните органи од член 9 став (1) точка г) од овој закон,
- 10.000 евра во денарска противвредност за работи кај договорните органи од член 9 став (1) точка г) од овој закон,
- 20.000 евра во денарска противвредност за посебни услуги, освен услугите опфатени со шифрата од ЗПЈН 79713000-5 кај договорните органи од членот 9 став (1) точка г) од овој закон,
- 400.000 евра во денарска противвредност за стоки или услуги или за конкурс за избор на идејно решение кај договорните органи од член 9 став (1) точка д) од овој закон,
- 5.000.000 евра во денарска противвредност за работи кај договорните органи од член 9 став (1) точка д) и
- 1.000.000 евра во денарска противвредност за посебни услуги кај договорните органи од член 9 став (1) точка д) од овој закон.

(2) Договорниот орган не смее да користи методи за пресметување на проценетата вредност на договорите за добивање пониска вредност од реалната вредност на набавката, со цел да се избегне одредена постапка утврдена со овој закон.

(3) Договорниот орган не смее да врши делење на набавките на повеќе посебни набавки со пониска вредност со цел да се избегне примената на овој закон.

(4) Во случај на потреба од набавка за која веќе е спроведена постапката за јавна набавка во тековната година, а која не можела да се предвиди во моментот на нејзиното

спроведување, договорниот орган ја зема предвид вкупната проценета вредност на соодветната потреба при избор на видот на постапка.

(5) Набавките со вредност под вредносните прагови од ставот (1) на овој член, договорниот орган од член 9 став (1) точки а), б), в) и г) од овој закон ги внесува во квартална евиденција која е јавно достапна на ЕСЈН.

(6) Вкупната вредност на набавките под вредносните прагови од ставот (1) на овој член кај договорните органи од член 9 став (1) точки а), б) и в) од овој закон не смее да надмине 12.000 евра во денарска противвредност во тековната година, додека кај договорните органи од член 9 став (1) точка г) од овој закон 24.000 евра во денарска противвредност во тековната година.

Член 45

Надлежности на Бирото

(1) Бирото ги врши следниве работи:

- иницира предлози за донесување законски и други акти од областа на јавните набавки до министерот за финансии,
- го следи и анализира спроведувањето на овој закон и другите прописи за јавни набавки, функционирањето на системот на јавните набавки и иницира промени за подобрување на системот на јавните набавки,
- дава мислења во врска со одредбите и примената на овој закон и ги прави достапни до јавноста на неговата веб-страница,
- изготвува прирачници и брошури за правилата за јавни набавки,
- дава мислење за исполнетоста на условите во постапката со преговарање без објавување оглас согласно условите од овој закон,
- врши административна проверка согласно со условите од овој закон,
- изготвува инструкции како интерни упатства за вршење административна проверка на,
- ги управува, развива и унапредува Електронскиот систем за јавни набавки (во натамошниот текст: ЕСЈН) и електронскиот пазар на набавки од мала вредност на ЕСЈН,
- развива нови електронски алатки за зголемување на транспарентноста, ефикасноста и економичноста на постапките за јавни набавки,
- управува со базата на податоци од постапките за јавни набавки и истата ја прави достапна до јавноста преку ЕСЈН,
- ги обработува и анализира податоците за јавни набавки и подготвува статистички извештаи,
- за констатираните неправилности од добиените известувања веднаш ги информира договорните органи, а по потреба и надлежните органи,
- оневозможува користење на ЕСЈН на корисниците кои не ги извршуваат своите обврски кон ЕСЈН согласно со одредбите од овој закон,
- презема корективни дејствија во случај на техничка грешка на ЕСЈН, пад или недостапност на ЕСЈН и по одлука на Државната комисија за жалби по јавни набавки,
- ја отстранува објавената негативна референца на економски оператор врз основа на одлука на надлежен орган или на барање на договорниот орган придружено со изјава од лицето кое ја издало негативната референца дадена пред надлежен орган за сторена техничка грешка,
- ги анализира образложенијата на договорниот орган согласно со членот 31 став (6) и членот 42 став (3) од овој закон и доколку истите не се основани му укажува на договорниот орган за сторениот пропуст,
- предлага на министерот за финансии кодекс на однесување при спроведување на јавните набавки,
- подготвува модели на тендерска документација и модели на формулари за постапките регулирани со овој закон,

- утврдува минимални услови за професионалните квалификации за лицата кои вршат стручни работи за јавните набавки,
- организира и врши обука за едукација на службеници и на други стручни лица во врска со јавните набавки,
- изготвува инструкции како интерни упатства за подготовка и спроведување на едукацијата за јавни набавки и обуката за обучувачи за јавни набавки кои се објавуваат на неговата веб-страница,
- соработува со договорните органи од членот 9 на овој закон и со економските оператори, професионални институции за истражување, здруженија или со експерти за одделни области, во врска со јавните набавки,
- соработува со меѓународните институции и други странски субјекти за работите поврзани со развојот на системот на јавните набавки, ја планира и ја координира странската техничка помош на полето на јавните набавки,
- поднесува годишен извештај до Владата за неговите активности во функционирањето на системот на јавните набавки, најдоцна до 31 мај за претходната година,
- во ЕСЈН имплементира индикатори за следење на ризиците во јавните набавки, врз основа на податоците што ги внесуваат корисниците во системот и
- врши други работи утврдени со овој закон.

(2) Кодексот на однесување при спроведување на јавните набавки го донесува министерот за финансии.

Член 46

Едукација за јавни набавки

(1) Бирото подготвува и спроведува едукација за јавни набавки и издава потврди за положен испит за лице за јавни набавки, за што води регистар кој е јавно достапен на веб страницата на Бирото.

(2) На едукацијата за јавни набавки предаваат обучувачи кои имаат потврда за обучувачи што ја издава Бирото врз основа на положен испит за обучувачи.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, Бирото може да издаде потврда за обучувач без положен испит за обучувач на лицата кои имаат најмалку 3 години работен стаж на стручни работи од областа на јавни набавки во Бирото и во стручната служба на Државната комисија за жалби по јавни набавки.

(4) Учесниците во едукацијата плаќаат надоместок кој се утврдува со тарифник кој го донесува министерот за финансии. Надоместокот се утврдува врз основа на трошоците за организирање и спроведување на едукацијата.

(5) По завршената едукација се полага испит според програма за едукација за јавни набавки.

(6) Директорот на Бирото формира комисија која се грижи за спроведување на едукацијата и испитот, при што комисијата за спроведување едукација за обучувачи е составена од раководни административни службеници од редот на вработените во Бирото кои работат на стручни работи од областа на јавните набавки.

(7) Потврдата за положен испит за лице за јавни набавки е со важност од три години, а потврдата за обучувач е со важност од две години од денот на нејзиното издавање.

(8) Потврдата за положен испит за лице за јавни набавки се продолжува за дополнителни три години со посетување обука за продолжување на потврдата и полагање испит за продолжување на потврдата за лице за јавни набавки.

(9) Потврдата за положен испит за обучувач за јавни набавки се продолжува за дополнителни две години со посетување обука за продолжување на потврдата и полагање испит за продолжување на потврдата за обучувач за јавни набавки.

(10) Лицата за јавни набавки и обучувачите за јавни набавки поднесуваат пријава за посетување на соодветната обука до Бирото најдоцна до истекот на потврдата, во спротивно истата нема да се обнови.

(11) Програмата за едукација, планирањето, начинот на спроведување на едукацијата и испитот, начинот на издавање и продолжување на важноста на потврдата за положен испит за лице за јавни набавки ги пропишува министерот за финансии.

Член 48

Набавка од мала вредност

(1) Договорниот орган може да врши набавки од мала вредност на стоки и услуги со проценета вредност до 10.000 евра во денарска противвредност и на работи до 20.000 евра во денарска противвредност.

(2) Набавката од мала вредност се врши:

- со објавување оглас за набавка од мала вредност, при што минималниот рок за поднесување на понудите е седум дена од денот на објавување на огласот или
- преку електронскиот пазар на набавки од мала вредност на ЕСЈН, за набавка на стандардни стоки и услуги.

(3) Во случаите од ставот (2) алинеја 1 на овој член, секој економски оператор има право да поднесе понуда по објавениот оглас за јавна набавка.

(4) Во случаите од ставот (2) алинеја 2 на овој член, договорниот орган ја избира понудата со најниска цена која е во согласност со барањата и условите од краткиот опис на предметот на набавка.

(5) Договорниот орган објавува известување на електронскиот пазар на набавки од мала вредност за намерата да изврши набавка најмалку 48 часа пред да ја реализира набавката, при што дава краток опис на предметот на набавка.

(6) Кај набавката од мала вредност договорниот орган го утврдува единствено условот за вршење професионална дејност и непостоењето причина за исклучување од постапката поради издадена негативна референца, а може да го утврди условот од членот 88 став (4) точка б) од овој закон.

(7) Министерот за финансии подетално ги пропишува видовите набавки и начинот на вршење набавки од мала вредност преку електронскиот пазар на набавки од мала вредност на ЕСЈН.

Член 55

Постапка со преговарање без објавување оглас

(1) Договорниот орган може да спроведе постапка со преговарање без објавување оглас за јавна набавка за стоки, услуги или работи во следниве случаи:

а) кога по претходно спроведени две отворени постапки или поедноставени отворени постапки не е поднесена ниту една понуда или ниту една соодветна понуда, односно кога по претходно спроведени две ограничени постапки не е поднесена ниту една пријава за учество или ниту една соодветна пријава за учество во првата фаза, под услов да не се значително сменети условите од тендерската документација. Вкупната цена на конечната понуда предложена во постапката со преговарање не смее да ја надмине цената на понудата на истиот понудувач поднесена во претходната неуспешна постапка за јавна набавка;

б) доколку јавната набавка од секторските дејности има за цел само истражување, експериментирање, проучување или развој и нема за цел да оствари профит или да ги надомести трошоците за истражувањето и развојот, под услов доделувањето на таквиот договор да не влијае врз конкурентноста при доделувањето подоцнежни договори за јавни набавки со тие цели;

в) доколку стоката, услугата или работата може да ја обезбеди само одреден економски оператор од следниве причини:

- целта на јавната набавка е да се создаде или да се добие уникатно уметничко дело или уметнички изведби,

- кога поради технички причини нема конкуренција за предметот на набавка или

- за заштита на ексклузивни права, вклучувајќи ги и правата од интелектуална сопственост;

г) доколку поради крајна итност, предизвикана како резултат на настани кои договорниот орган не можел да ги предвиди, роковите за другите постапки не може да се применат. Околностите со кои се оправдува крајната итност во никој случај не смеат да бидат такви за да му се припишат на договорниот орган.

(2) Основите за користење на постапката со преговарање без објавување оглас од став

(1) точка в) алинеи 2 и 3 на овој член може да се користат само доколку нема соодветна алтернатива или замена и доколку отсуството на конкуренција не е последица на неоправдано ограничување на спецификациите на предметот на набавка.

(3) Постапката со преговарање без објавување оглас може да се користи за јавни набавки на стоки:

- а) произведени исклучиво за истражување, експериментирање, проучување или развој, но не за стоки во сериско производство со кое би се остварила добивка или поврат на трошоците за развојот или истражувањето;

- б) кога договорниот орган мора да набави дополнителни испораки од првобитниот носител на набавка заради делумна замена на вообичаените стоки или инсталации или проширување на постојните стоки или инсталации, при што промената на понудувачот би го обврзала договорниот орган да купи материјал кој има поинакви технички карактеристики што би резултирало со некомпатибилност или несразмерни технички тешкотии во функционирањето и одржувањето. Должината на дополнителните набавки не смее да надмине три години од склучувањето на првичниот договор, а нивната вредност не смее да надмине 20% од вредноста на првичниот договор;

- в) што котираат и кои договорниот орган ги набавува од берза;

- г) што се набавуваат по посебно поволни услови од понудувач кој ги затвора своите деловни активности (ликвидација или стечај), од стечаен управник или ликвидатор, по претходен договор со доверителите;

- д) во секторските дејности, со искористување некоја посебна поволна можност што е достапна само за многу кратко време по цена значително пониска од вообичаената пазарна цена.

(4) Постапката со преговарање без објавување оглас може да се користи за јавни набавки на услуги:

- а) што се набавуваат по посебно поволни услови од понудувач кој ги затвора своите деловни активности (ликвидација или стечај), од стечаен управник или ликвидатор, по претходен договор со доверителите;

- б) кога предметниот договор следува по спроведување конкурс за избор на идејно решение и се доделува на најдобро рангираниот учесник или на еден од најдобро рангираните учесници. Ако договорот се доделува на еден од најдобро рангираните учесници, договорниот орган ги поканува сите нив да учествуваат во преговорите.

(5) Во случаите од ставот (1) точки в) и г) договорниот орган ја започнува постапката со преговарање без претходно објавување оглас само по добивање претходно мислење од Бирото.

(6) По исклучок на ставот (5) од овој член, договорниот орган нема обврска да добие претходно мислење пред да спроведе постапка со преговарање без претходно објавување оглас врз основа на став (1) точка г) од овој член доколку директно се загрозени безбедноста, животот и здравјето на луѓето.

(7) Мислењето од ставот (5) од овој член Бирото го дава во рок од десет работни дена од денот на добивање на барањето, односно пет работни дена во случаите на став (1) точка г) од овој член.

(8) Доколку Бирото не го даде мислењето од ставот (5) од овој член во рокот од ставот (7) од овој член, договорниот орган може да ја започне постапката и без него.

(9) Договорниот орган во одлуката за јавна набавка ги наведува и образложува причините за изборот на постапката со преговарање без објавување оглас.

(10) Договорниот орган во текот на преговорите, однапред, во писмена форма, го соопштува последниот круг преговори, освен доколку бројот на кругови го објавил во документацијата во врска со доделувањето на јавната набавка, односно преговара со само еден кандидат.

(11) Договорниот орган нема обврска да ја утврдува способноста на економските оператори во постапката со преговарање без објавување оглас.

(12) Договорниот орган кон известувањето за склучен договор го прикачува и мислењето на Бирото во случаите кога истото е задолжително.

(13) Формата и содржината на барањето на мислење од став (7) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

Член 68

Известување за доброволна претходна транспарентност

(1) Договорниот орган може да објави известување за доброволна претходна транспарентност кога доделува договор за јавна набавка во постапка со преговарање без објавување оглас.

(2) Известувањето од став (1) на овој член се објавува истиот ден кога договорниот орган на понудувачите им ја доставува одлуката за избор.

Член 80

Лице или организациски облик за јавни набавки

(1) Договорниот орган определува лице или организациски облик во чии рамки ќе се вршат работи од областа на јавните набавки.

(2) Лицето од ставот (1) на овој член е лице кое има стекнато најмалку 180 кредити според ЕКТС, односно завршен VI/1 степен на образование и кое има соодветна потврда за положен испит за лице за јавни набавки.

(3) Лицето/лицата од организацискиот облик од ставот (1) на овој член ги вршат следниве работи:

- учествува во подготовката на планот за јавни набавки,
- ја изготвува одлуката за јавна набавка,
- врши набавки од мала вредност,
- учествува во изработката на тендерската документација,
- го објавува огласот за јавна набавка,
- ја советува комисијата при спроведување на постапката за доделување договор за јавна набавка,
- учествува како член во комисијата кај постапките за доделување договор за јавна набавка со проценета вредност над 130.000 евра во денарска противвредност за стоки и услуги и над 5.000.000 евра во денарска противвредност за работи,
- ги подготвува потребните акти врз основа на извештајот од спроведена постапка,
- ги ажурира податоците кои согласно со овој закон се доставуваат во ЕСЈН,
- објавува негативна референца во ЕСЈН,
- дава насоки и упатства на договорниот орган во врска со постапување во жалбената постапка во соработка со комисијата,

- се грижи за досиејата од спроведени постапки согласно со прописите за канцелариско и архивско работење и

- врши други работи согласно со овој закон.

(4) Лицето/лицата од ставот (1) на овој член се должни во своето работење да постапуваат согласно со Кодексот на однесување при спроведување на јавните набавки.

Член 81

Тендерска документација

(1) Договорниот орган во тендерската документација ги наведува барањата, условите, критериумите и други неопходни информации, со цел да му обезбеди на економскиот оператор целосни, точни и прецизни информации во врска со начинот на спроведување на постапката за јавна набавка.

(2) Тендерската документација, во зависност од видот на постапката, особено содржи:

- општи информации во врска со договорниот орган,
- упатства во врска со законските рокови и неопходните услови за учество,
- минималните критериуми за утврдување способност и документација што треба да ја поднесат понудувачите или кандидатите за да го докажат исполнувањето на критериумите за утврдување способност,
- технички спецификации или во случај на примена на конкурентен дијалог, постапки со преговарање и партнерство за иновации, описна документација,
- упатства во врска со изработка и поднесување на техничката и финансиската понуда,
- детална и целосна информација во врска со критериумите за избор на најповолна понуда,
- упатства во врска со правната заштита во постапка за јавна набавка и
- информации во врска со задолжителните одредби од договорот за јавна набавка.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, кај набавките од мала вредност со објавување оглас, договорниот орган изготвува поедноставена тендерската документација која особено содржи инструкции за поднесување на понудата и технички спецификации, додека при користење на електронскиот пазар на набавки од мала вредност само краток опис на предметот на набавка.

(4) Договорниот орган е должен да одговори на сите прашања или барања за појаснување или измени кои економските оператори можат да ги постават во врска со тендерската документација, под услов истите да бидат поднесени најмалку осум дена пред крајниот рок за поднесување понуди или пријави за учество, односно шест дена кај поедноставената отворена постапка и четири дена кај набавката од мала вредност со објавување оглас.

(5) Договорниот орган може, во роковите од ставот (6) на овој член, по свое наоѓање или врз основа на поднесените прашања или барања од економските оператори, да ја измени или дополни тендерската документација.

(6) Одговорите, како и измените и дополнувањата на тендерската документација, договорниот орган без надоместок и во најкус можен рок ги прави достапни на ист начин како што ја направил достапна тендерската документација, но не подоцна од шест дена од крајниот рок за поднесување на понудите или пријавите за учество, односно четири дена кај поедноставената отворена постапка и два дена кај набавката од мала вредност со објавување оглас.

(7) Договорниот орган може да одреди во тендерската документација дали ќе бара пренос на правата од интелектуална сопственост.

Член 109

Евалуација на понудите

- (1) Кај отворената постапка и поедноставената отворена постапка, комисијата, пред да пристапи кон евалуација на понудите, ја проверува комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот.
- (2) При проверката на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот и при евалуација на понудата, комисијата може да побара понудувачите да ги појаснат документите или да достават документи, доколку не станува збор за значителни отстапувања од бараната документација. Комисијата не смее да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања.
- (3) Бараното појаснување или дополнување понудувачот го доставува преку ЕСЈН во рокот кој го определила комисијата.
- (4) Никакви промени во финансиската и техничката понуда, освен исправката на аритметички грешки, не смеат да се бараат, нудат или да се дозволат од страна на комисијата или од понудувачот.
- (5) Комисијата може да бара директно од понудувачот, а со цел за објаснување на понудата, превод на делот од понудата кој е во врска со техничката документација за кој во тендерската документација дозволил истата да биде изработена на странски јазик и за истото да одреди примерен рок.
- (6) Неприфатливите понуди комисијата нема да ги рангира.
- (7) Евалуацијата на понудите се врши исклучиво во согласност со критериумите наведени во тендерската документација.
- (8) Доколку при евалуација на финансиската понуда комисијата утврди аритметичка грешка, истата ја исправува и го известува понудувачот за направената исправка и за конечната финансиска понуда по направената исправка.
- (9) Комисијата му дава рок на понудувачот да одговори преку ЕСЈН дали ги прифаќа или не таквите исправки. Овој рок не треба да биде пократок од два работни дена.
- (10) По добивање на известувањето од комисијата, понудувачот во рокот од ставот (9) на овој член, одговара дали ја прифаќа исправката на аритметичките грешки.
- (11) Доколку понудувачот не ја прифати исправката на аритметичката грешка, неговата понуда комисијата ќе ја исклучи од натамошна евалуација.
- (12) Доколку понудувачот не одговори на известувањето од комисијата, ќе се смета дека ја прифаќа исправката на аритметичките грешки, а комисијата продолжува со процесот на евалуација.
- (13) По извршената евалуација, комисијата ќе пристапи кон рангирање на понудите и изготвување предлог за избор на најповолна понуда.
- (14) Членот на комисијата кој не се согласува со предлогот за избор на најповолна понуда, ги изнесува своите ставови подготвени како забелешка приложена кон извештајот од спроведената постапка.
- (15) При евалуација на понудите кај ограничената постапка, постапките со преговарање, конкурентниот дијалог и партнерството за иновации, комисијата соодветно ги применува одредбите од овој член.
- (16) Министерот за финансии го пропишува начинот на исправка на аритметичка грешка во фазата на евалуација на понудите.

Член 112

Одлука за избор на најповолна понуда

- (1) Договорниот орган ја избира најповолната понуда, за што донесува одлука.
- (2) Договорниот орган е должен да донесе одлука за избор или за поништување на постапката во рок кој не е подолг од рокот за поднесување на понудите, односно пријавите за учество во конкретната постапка, сметајќи од денот определен како краен

рок за поднесување на понудите, односно пријавите за учество, а не сметајќи ги деновите во кои договорниот орган чека преземање одредено дејствие од друг субјект.

(3) Договорниот орган може, до истекот на рокот за поднесување жалба, да исправи грешки во имињата или броевите, во текстот или други очигледни грешки во одлуката што ја донел.

(4) Договорниот орган го склучува договорот за јавна набавка со понудувачот чија понуда е избрана за најповолна врз основа на техничката и на финансиската понуда во рок од 30 дена од денот на конечното на одлуката за избор, но не подоцна од периодот на важност на понудата.

(5) Ако избраниот понудувач се откаже од склучување на договорот или дојде до раскинување заради негово ненавремено или некавалитетно извршување, договорниот орган може да склучи договор со следниот рангиран понудувач, ако цената не е повисока од 5% во однос на првично избраната понуда.

Член 132

Состав и именување

(1) Државната комисија е составена од претседател и четири члена кои функцијата ја извршуваат професионално, со полно работно време и не можат да имаат друга функција и да бидат вработени на друго работно место.

(2) Претседателот и најмалку двајца од членовите на Државната комисија се од областа на правото.

(3) Претседателот и членовите на Државната комисија ги именува по пат на јавен оглас кој се објавува во најмалку три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Македонија, од кои еден од весниците што се издаваат е на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик и ги разрешува Собранието на Република Македонија на предлог на Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија.

(4) Претседателот и членовите на Државната комисија се именуваат за период од пет години со право на уште еден избор.

(5) За член на Државната комисија може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

1. е државјанин на Република Македонија;
2. во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
3. има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС, односно завршен VII/1 степен образование од соодветната област;
4. има работно искуство од најмалку седум години од кои најмалку пет години од областа на јавните набавки и
5. поседува еден од следните меѓународно признати сертификати за познавање на англиски јазик не постар од пет години:
 - ТОЕФЕЛ (TOEFL) со најмалку 74 бода,
 - ИЕЛТС (IELTS) со најмалку 6 бода,
 - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) со најмалку Б2 ниво,
 - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) – положен,
 - БУЛАТС (BULATS) со најмалку 60 бода или
 - АПТИС (APTIS) – најмалку ниво Б2 (B2).

(6) За претседател на Државната комисија може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

1. е државјанин на Република Македонија;

2. во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
 3. има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС, односно завршен VII/1 степен образование од областа на правото;
 4. има положено правосуден испит;
 5. во последните пет години не бил член на органите на управување на политичка партија;
 6. има работно искуство од најмалку седум години од кои пет години во областа на јавните набавки и
 7. поседува еден од следните меѓународно признати сертификати за познавање на англиски јазик не постар од пет години:
 - ТОЕФЕЛ (TOEFL) со најмалку 74 бода,
 - ИЕЛТС (IELTS) со најмалку 6 бода,
 - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) со најмалку Б2 ниво,
 - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) – положен,
 - БУЛАТС (BULATS) со најмалку 60 бода или
 - АПТИС (APTIS) – најмалку ниво Б2 (B2).
- (7) Претседателот и членовите на Државната комисија од редот на своите членови избираат заменик претседател со мнозинство гласови, по принципот на ротација на секои шест месеци.
- (8) Претседателот и членовите на Државната комисија не можат да бидат членови во органи и тела кои ги избира или именува Собранието на Република Македонија или Владата.
- (9) За време на траењето на мандатот претседателот и членовите на Државната комисија имаат право на плата. Коефициентот за пресметување на платата на претседателот на Државната комисија и на членовите го утврдува Собранието на Република Македонија.

Член 158

Барање за склучување на договорот или рамковната спогодба

- (1) Договорниот орган може да поднесе барање за склучување на договорот за јавна набавка или на рамковната спогодба. Барањето се поднесува истовремено со одговорот на жалбата.
- (2) Барањето што е поднесено спротивно на ставот (1) од овој член ќе се отфрли.
- (3) Барањето за склучување на договорот или на рамковната спогодба може да се поднесе од причини поради кои може да настанат штети заради неспроведување на постапката, а кои се непропорционални на нејзината вредност.
- (4) Државната комисија ќе одлучи по барањето за склучување на договорот за јавна набавка или на рамковната спогодба во рок од три дена од денот на поднесувањето.

Член 165

Надоместок за водење на постапката

- (1) Во постапката пред Државната комисија, подносителот на жалбата, покрај административната такса, плаќа и надоместок за водење на постапката во зависност од висината на понудата, и тоа:
 - до 10.000 евра во денарска противвредност, надоместок од 50 евра во денарска противвредност,
 - од 10.000 до 70.000 евра во денарска противвредност, надоместок од 100 евра во денарска противвредност,
 - од 70.000 до 130.000 евра во денарска противвредност, надоместок од 150 евра во денарска противвредност или

- над 130.000 евра во денарска противвредност, надоместок од 200 евра во денарска противвредност.

(2) Во случај на непостоење понуда, висината на надоместокот за водење на постапката се пресметува врз основа на проценетата вредност на договорот за јавна набавка, при што Државната комисија го известува подносителот на жалбата за висината на надоместокот и рокот во кој треба да достави доказ за негова уплата.

(3) Надоместокот за водење на постапката е приход на Буџетот на Република Македонија.

(4) Субјектите од членот 138 став (2) од овој закон се ослободени од плаќање на надоместок за водење на постапката.

Член 166

Трошоци за жалбената постапка

(1) Во постапката пред Државната комисија секоја странка претходно ги сноси трошоците предизвикани со своите дејствија.

(2) Државната комисија решава за трошоците за жалбената постапка, одредува кој ги сноси трошоците, нивниот износ, на кого и во кој рок мора да се платат.

(3) Барањето за надоместок на трошоците за жалбената постапка треба да биде во потполност одредено, специфицирано и доставено пред донесување на решението.

(4) Странката која ја покренала постапката, а на чија штета постапката е завршена, е должна на спротивната страна да и ги надомести оправданите трошоци за постапката.

(5) Во случај на повлекување или отфрлање на жалбата, подносителот на жалбата е должен на договорниот орган да му ги надомести оправданите трошоци за постапката.

(6) Во случај на делумно усвојување на жалбата, Државната комисија може да одлучи секоја страна да ги намира своите трошоци, трошоците за жалбената постапка да ги подели на еднакви делови или пропорционално со усвојување на жалбата.

(7) Во случај на целосно усвојување на жалбата, договорниот орган е должен на подносителот на жалбата да му ги надомести оправданите трошоци за постапката.